Lastnosti dreves s korenom

popolno drevo	popolno dvojiško	popolno trojiško	popolno <i>d</i> -tiško
št. vozlišč na nivoju <i>i</i>	2^i	3^i	d^i
št. listov	2^h	3^h	d^h
št. notranjih vozlišč	$2^{h}-1$	$\frac{3^h-1}{2}$	$\sum_{i=0}^{h-1} d^i = \frac{d^h - 1}{d - 1}$
št. vozlišč, n	$2^{h+1}-1$	$\frac{3^{h+1}-1}{2}$	$\sum_{i=0}^{h} d^i = \frac{d^{h+1} - 1}{d-1}$
višina, h	$ \lg(n+1) - 1 \\ \lfloor\lg n\rfloor $	$\log_3(2n+1) - 1$ $\lfloor \log_3(2n) \rfloor$	$\log_d((d-1)n+1) - 1$ $\lfloor \log_d((d-1)n) \rfloor$
povprečna globina glede na h	$(h-1) + \frac{h+1}{2^{h+1}-1}$	$h - \frac{1}{2} + \frac{h+1}{3^{h+1} - 1}$	$h - \frac{1}{d-1} + \frac{h+1}{d^{h+1} - 1}$
povprečna globina glede na n	$g(n+1) - 2 + \frac{\lg(n+1)}{n}$	$\log_3(2n+1) - 3/2 + \dots$	$\log_d((d-1)n+1) - \frac{d}{d-1} + \frac{\log_d((d-1)n+1)}{(d-1)n}$
ocena povprečne globine	$\Theta(\lg n)$	$\Theta(\log_3 n)$	$\Theta(\log_d n)$

celovito drevo	dvojiško	trojiško	d-tiško
št. vozlišč	$2^h \le n \le 2^{h+1} - 1$	$\frac{3^h + 1}{2} \le n \le \frac{3^{h+1} - 1}{2}$	$\frac{d^{h}-1}{d-1}+1 \le n \le \frac{d^{h+1}-1}{d-1}$
višina	$\lfloor \lg n \rfloor$	$\lfloor \log_3(2n) \rfloor$	$\lfloor \log_d((d-1)n) \rfloor$

poljubno drevo	dvojiško	trojiško	d-tiško
št. vozlišč	$h+1 \le n \le 2^{h+1} - 1$	$h+1 \le n \le \frac{3^{h+1}-1}{2}$	$h+1 \le n \le \frac{d^{h+1}-1}{d-1}$
višina	$\left \lfloor \lg n \rfloor \le h \le n - 1 \right $	$\left \lfloor \log_3(2n) \rfloor \le h \le n - 1 \right $	$\left \lfloor \log_d((d-1)n) \rfloor \le h \le n-1 \right $

Izpeljave

Spodnji in zgornji celi del logaritma. Naslednji izrek povezuje spodnji in zgornji celi del logaritma:

$$|\log n| + 1 = \lceil \log(n+1) \rceil. \tag{1}$$

Povprečna globina vozlišča za popolna dvojiška drevesa (d=2). Verjetnost izbire vozlišča na nivoju i je $2^i/n$, torej

$$\sum_{i=0}^{h} \frac{2^{i}}{n} i = \frac{1}{n} \sum_{i=0}^{h} i 2^{i} = \frac{(h-1)2^{h+1} + 2}{n}.$$
 (2)

Nadaljujemo lahko v dveh smereh: proti h ali n. Najprej izpeljimo povprečno globino v odvisnosti od h. Vstavimo $n = 2^{h+1}-1$ v enačbo (2) in dobimo

$$(2) = \frac{(h-1)(2^{h+1}-1+1)+2}{2^{h+1}-1} = \frac{(h-1)(2^{h+1}-1)+(h-1)+2}{2^{h+1}-1} = (h-1) + \frac{h+1}{2^{h+1}-1}.$$
 (3)

Drugi člen gre z večanjem h zelo hitro proti 0, pri h=5 je že manjši od 0.1. Povprečna globina je torej tako praktično h-1. Ker vemo, da $h=\Theta(\lg n)$, velja tudi, da je povprečna globina reda $\Theta(\lg n)$.

Vseeno si oglejmo še, kako natančno izračunamo povprečno globino v odvisnosti od n. Vstavimo $h = \lg(n+1) - 1$ v enačbo (3) in dobimo

$$(3) = (\lg(n+1) - 2) + \frac{\lg(n+1)}{n} = \lg(n+1) + \frac{\lg(n+1)}{n} - 2 = \Theta(\lg n).$$

Povprečna globina vozlišča za popolna d-tiška drevesa. Po zgledu povprečne globine za popolna dvojiška drevesa izpeljemo

$$\sum_{i=0}^{h} \frac{d^{i}}{n} i = \frac{1}{n} \sum_{i=0}^{h} i d^{i} = \frac{d^{h+1}((d-1)h-1) + d}{n(d-1)^{2}}.$$
(4)

Najprej si oglejmo povprečno globino v odvisnosti od h. V enačbo (4) vstavimo $n=\frac{d^{h+1}-1}{d-1}$ in dobimo

$$(4) = \frac{(d^{h+1} - 1 + 1)((d-1)h - 1) + d}{(d^{h+1} - 1)(d-1)} = \frac{(d-1)h - 1}{d-1} + \frac{(d-1)h + d - 1}{(d^{h+1} - 1)(d-1)} = h - \frac{1}{d-1} + \frac{h+1}{d^{h+1} - 1}.$$
 (5)

Zadnji člen gre z večanjem h zelo hitro proti 0, drugi člen pa z večanjem d (sicer ne tako hitro). Če povzamemo: povprečna globina popolnega dvojiškega drevesa je blizu h-1, trojiškega blizu h-1/2, stiriškega h-1/3, petiškega h-1/4, itd. Skratka z večanjem stopnje drevesa gre povprečna globina (od h-1 pri dvojiškem) proti h.

Nadaljujmo še z povprečno globino v odvisnosti od n. Vemo že (glej tabelo), da $h = \log_d((d-1)n+1) - 1$. Zapišimo $L = \log_d((d-1)n+1)$, torej h = L-1. Vstavimo h v enačbo (5) in dobimo

$$L - 1 - \frac{1}{d-1} + \frac{L}{d^L - 1} = \log_d((d-1)n + 1) - \frac{d}{d-1} + \frac{\log_d((d-1)n + 1)}{(d-1)n}.$$

Višina celovitega dvojiškega drevesa. Celovito dvojiško drevo višine h ima eno vozlišče več kot popolno dvojiško drevo višine h-1 in ima manj ali enako vozlišč kot popolno drevo višine h

$$2^h \le n \le 2^{h+1} - 1. \tag{6}$$

Najprej iz neenačb(6)izrazimo neenačbe za h. Nato pri izpeljavi najprej upoštevamo, da je h celoštevilska vrednost, potem pa uporabimo še (1).

$$\begin{aligned} \lg(n+1) - 1 & \leq h \leq & \lg n \\ \lceil \lg(n+1) \rceil - 1 & \leq h \leq & \lfloor \lg n \rfloor \\ & \lfloor \lg(n) \rfloor & \leq h \leq & \lfloor \lg n \rfloor \\ & h = & |\lg n| \end{aligned}$$

Višina celovitega d-tiškega drevesa. Podobno je z d-tiškimi drevesi

$$\frac{d^h - 1}{d - 1} + 1 \le n \le \frac{d^{h+1} - 1}{d - 1}.$$

Da pokažemo $h = \lfloor \log_d((d-1)n) \rfloor$, najprej izrazimo neenačbi za h

$$\begin{split} \log_d((d-1)n+1) - 1 & \leq h \leq & \log_d((d-1)(n-1)+1) \\ \lceil \log_d((d-1)n+1) \rceil - 1 & \leq h \leq & \lfloor \log_d((d-1)(n-1)+1) \rfloor \\ & \lceil \log_d((d-1)n) \rceil & \leq h \leq & \lceil \log_d((d-1)n) \rceil. \end{split}$$

Tudi tukaj smo najprej upoštevali celoštevilskost h. Da smo dobili tretji neenačbi, pa smo na levi uporabili (1), na desni pa $(d-1)(n-1)+1 \le (d-1)n$ za $d \ge 2$.

Št. vozlišč in višina poljubnih dreves. Začnimo z dvojiškim drevesom. Pri dani višini ima izrojeno drevo (seznam) najmanj vozlišč, popolno dvojiško drevo pa največ vozlišč:

$$h+1 \le n \le 2^{h+1}-1$$
.

Tako za višino h dobimo omejitvi

$$\lfloor \lg n \rfloor = \lceil \lg(n+1) \rceil - 1 \le h \le n-1.$$

V splošnem, torej za poljubno d-tiško drevo pa velja

$$h+1 \le n \le \frac{d^{h+1}-1}{d-1}$$

in nadalje

$$\lfloor \log_d((d-1)n) \rfloor = \log_d((d-1)n+1) - 1 \le h \le n-1.$$

Dokaz enačbe (1). Spodnji |x| in zgornji [x] celi del od x sta definirana z naslednjimi neenačbami. Spodnji del kot

$$\lfloor x \rfloor \le x < \lfloor x \rfloor + 1$$
 oz. $x - 1 < \lfloor x \rfloor \le x$

in zgornji deli kot

$$\lceil x \rceil - 1 < x \le \lceil x \rceil$$
 oz. $x \le \lceil x \rceil < x + 1$.

Dokazati želimo

$$|\log n| + 1 = \lceil \log(n+1) \rceil.$$

Najprej označimo z

$$m+1 = \lceil \log(n+1) \rceil,$$

kjer je m neko celo število. Po definiciji zgornjega celega dela velja:

$$\begin{array}{cccc} m < & \log(n+1) & \leq m+1 \\ 2^m < & n+1 & \leq 2^{m+1} \\ 2^m - 1 < & n & \leq 2^{m+1} - 1 \\ 2^m \leq & n & < 2^{m+1} \\ m \leq & \log(n) & < m+1 \end{array}$$

Iz zadnjih neenačb in definicije spodnega celega dela sledi, da $m = |\log n|$, kar smo želeli pokazati.